

Postanowienie z dnia 28 stycznia 1997 r.
KAS 3/96

Postępowanie przed kolegium arbitrażu społecznego musi być poprzedzone nie tylko rokowaniami, lecz także mediacją.

Przewodniczący Sędzia SN: Kazimierz Jaśkowski, Członkowie: Marek Adamczyk, Krzysztof Brzeziński, Leon Brzozowski, Jerzy Cieśliński, Ewa Frymark, Jordan Stańczyk.

Kolegium Arbitrażu Społecznego przy Sądzie Najwyższym, po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 1997 r. sprawy z wniosku Organizacji Związkowych Sieci Komunikacji Miejskiej Gminy Gdynia o rozpatrzenie sporu zbiorowego pracy z Przedsiębiorstwami Komunikacji Autobusowej, Komunikacji Miejskiej i Naprawy Taboru Komunikacji Miejskiej w Gdyni oraz z Zarządem Miasta Gdyni o wypłatę na rzecz pracowników nagrody rocznej

p o s t a n o w i ł o:

odrzuć wniosek

U z a s a d n i e n i e

Związki zawodowe przedsiębiorstw komunikacji miejskiej w Gdyni - Związek Zawodowy Pracowników PKA Sp. z o.o., Związek Zawodowy Pracowników Komunikacji Miejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej w PKM Sp. z o.o., NSZZ "Solidarność 80" w PKM Sp. z o.o. oraz Związek Zawodowy Pracowników Komunikacji Miejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej w PN.TKM. Sp. z o.o. wszczęły spór zbiorowy z pracodawcami: Przedsiębiorstwem Komunikacji Autobusowej, Sp. z o.o. z Gdyni, Przedsiębiorstwem Komunikacji Miejskiej, Sp. z o.o. w Gdyni oraz Przedsiębiorstwem Naprawy Taboru Komunikacji Miejskiej, Sp. z o.o. w Gdyni, a także z Zarządem Miasta Gdyni.

Przedmiotem sporu jest żądanie strony związkowej, aby pracodawcy wypłacili pracownikom nagrody roczne za okres od 1 czerwca 1994 r. do 31 grudnia 1996 r. (PKA, Sp. z o.o.) względnie za okres od 1 sierpnia 1994 do 31 grudnia 1996 r. (PKM Sp. z o.o. i PNTKM, Sp. z o.o.). Zdaniem strony związkowej te trzy spółki, które powstały wskutek podziału Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Gdyni (zakładu budżetowego), powinny nadal płacić swoim pracownikom nagrody roczne.

Zarząd Miasta Gdyni, będący zgromadzeniem współników tych spółek, w trakcie rokowań podnosił, że nie ma kompetencji do regulacji płac w spółkach, gdyż należy to do zarządów spółek. W porozumieniu z dnia 5 lipca 1996 r., zawartym przez Zarząd Miasta Gdyni ze stroną związkową uzgodniono, że zarządy spółek opracują projekt realizacji wniosku o wypłatę zaległych nagród rocznych i przedstawiają go do zaopiniowania związkom zawodowym. Realizacja tego uzgodnienia powinna nastąpić nie później niż do 30 września 1996 r.

Wobec niewypłacenia spornych nagród związki zawodowe (komitet strajkowy) podjęły dnia 10 października 1996 r. uchwałę o skierowaniu sprawy do Kolegium Arbitrażu Społecznego przy Sądzie Wojewódzkim w Gdańsku (który sprawę przekazał do Sądu Najwyższego, gdyż jest to spór wielozakładowy).

Kolegium Arbitrażu Społecznego przy Sądzie Najwyższym zważyło, co

następuje:

Wniosek podlega odrzuceniu, ponieważ nie został zachowany tryb postępowania, który zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o rozwiązywaniu sporów zbiorowych (Dz. U. Nr 55, poz. 236) powinien poprzedzać złożenie wniosku do kolegium arbitrażu społecznego.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 tej ustawy podmiot prowadzący spór zbiorowy w interesie pracowników może, nie korzystając z prawa przewidzianego w art. 15 (to jest prawa do podjęcia akcji strajkowej), podjąć próbę rozwiązania sporu przez rozstrzygnięcie kolegium arbitrażu społecznego. Jednakże wcześniejsze przepisy tej ustawy (art. 10 - art. 14) przewidują, że w razie nieosiągnięcia porozumienia w prowadzonych rokowaniach (art. 7 - art. 9), spór jest prowadzony przez strony z udziałem mediatora, to jest osoby dającej gwarancje bezstronności (art. 10). Postępowanie przed kolegium arbitrażu społecznego jest trzecią fazą sporu, która musi być poprzedzona nie tylko rokowaniami (co miało miejsce w niniejszej sprawie) ale także mediacją (czego zabrakło). Na konieczność uprzedniego przeprowadzenia mediacji wskazuje także § 3 ust 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 1991 r. w sprawie trybu postępowania przed kolegium arbitrażu społecznego (Dz. U. Nr 73, poz. 324). Według tego przepisu do wniosku o rozpoznanie sporu należy bowiem dołączyć między innymi protokół rozbieżności z postępowania mediacyjnego.

Należy także zauważyć, że Zarząd Miasta Gdyni, będący zgromadzeniem wspólników w Spółkach będących stroną sporu, nie jest właściwy do ich reprezentowania. Zgodnie bowiem z art. 198 KH spółkę reprezentuje zarząd.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

N o t k a

Z dotychczasowych orzeczeń Kolegium Arbitrażu Społecznego przy Sądzie Najwyższym patrz: **postanowienie z dnia 17 października 1996 r., KAS 2/96 (OSNAPiUS 1997 nr 10 poz. 180, OSP 1997 z. 6 poz. 124 z aprobuską głosą B. Cudowskiego); postanowienie z dnia 6 września 1996 r., KAS 1/96, OSNAPiUS 1997 nr 7 poz. 121 i orzeczenie z dnia 18 kwietnia 1994 r., KAS 1/94 (OSNAPiUS 1994 nr 12 poz. 201, OSP 1995 z. 6 poz. 142 z aprobuską głosą B. Cudowskiego) .**

=====